

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Lucie Otradovcová, Estetika

Název práce: STRUKTURALISTICKÉ POJETÍ DIVADLA JIŘÍHO VELTRUSKÉHO

Oponent práce: Mgr. Ondřej Dadejík, Ph.D.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Bakalářská práce Lucie Otradovcové je věnována estetické teorii Jiřího Veltruského, přesněji řečeno jejímu uplatnění na problémy a otázky spojené s divadelním či dramatickým uměním. Otradovcová nejdříve představuje způsob, jakým se Veltruský dostává do kontaktu s myšlenkami a osobnostmi tzv. Pražské školy, dále ukazuje jakým rozvíjel myšlenky českého strukturalistického prostředí. Otradovcová rozebírá klíčové pojmy a snaží se o předvedení způsobu, jakým Veltruský tyto pojmy používá k uchopení základních rysů divadelního umění. Autorka sice pracuje s omezeným (publikovaným) korpusem textů, nicméně dokáže toto jádro vhodně promítnout na pozadí širších historických i konceptuálních souvislostí. V první kapitole vyzdvihuje významnou úlohu, kterou sehrál v české divadelní a estetické teorii Otakar Zich a jeho *Estetika dramatického umění* (1931), představuje toto dílo jakožto průkopnický spis připravující půdu pro plně a sebevědomě strukturalistický a sémiotický přístup k divadelnímu umění, v této práci zastoupený právě ústřední postavou Jiřího Veltruského. Druhou významnou figurou, nezbytnou pro genezi Veltruského vlastních myšlenek o problematice divadla je pak, jak autorka dokládá, Veltruského univerzitní učitel a spolupracovník z Pražského lingvistického kroužku Jan Mukařovský.

Druhá kapitola je zaměřena na představení Veltruského analýzy divadelního představení či divadla obecně jakožto sémiotického systému. Autorka postupuje systematicky, věnuje se po obsahové stránce jednotlivým složkám a ukazuje jakým způsobem a v jaké míře Veltruský vycházel, odchyloval se, popř. kritizoval své inspirátory či starší kolegy a učitele (Mukařovský, Bogatyrev, Zich, Honzl). Výklad je přehledný, odkazy k ostatním textům funkční, jen bych zde ocenil významnější pozornost věnovanou otázce záměrnosti a nezáměrnosti, která je jako rozšiřující odkaz uvedena v souvislosti s Veltruského pojetím vztahu mezi hereckou a dramatickou postavou (Jsem si však vědom, že je to spíše na samostatné pojednání.) Pasáže věnované dramatickému prostoru a otázce loutkového divadla rovněž do výkladu organicky

zapadají, byť by si (pokud by byly pojednávány samy o sobě) zasloužily také více pozornosti a prostoru.

Tématem třetí kapitoly bakalářské práce je dramatický text. Autorka opět sleduje svou osvědčenou strategii a prezentuje Veltruského přístup komparativně s vlivným Zichovým pojetím a s Mukařovského přístupem. Nejprve představuje Zichovu koncepci dramatického textu, která vylučuje tento útvar z literatury, resp. nepovažuje jej za soběstačný literární žánr. Poté přistupuje k nástinu Mukařovského pojetí, které uznává Zichovu pozici chápající dramatický text jakožto jednu ze složek divadelního díla, nicméně přiznává mu (v určitých případech) i svébytný statut literárního díla. Tento dílčí kontrast potom autorce umožňuje efektivně a ve zkratce zařadit a definovat Veltruského pozici.

Na téma třetí kapitoly navazuje kapitola čtvrtá, věnovaná tomu, jak je samotná podoba divadelního představení ovlivňována dramatickým textem. Autorka zde na jedné straně navazuje a dá se říci, že plodně využívá v předchozích kapitolách prodiskutované souvislosti, a na druhé otevírá řadu dalších. Za velmi zajímavou považuji pasáž věnovanou roli a transpozici autorských poznámek a rozbor Veltruského chápání dialektického vztahu mezi jazykovou složkou dramatického textu a znakovým charakterem hereckého projevu. Rozevívá se zde obecnější téma uzavřenosti a otevřenosti uměleckého díla samotného, otázka interpretace a nadinterpretace (aktuální obzvláště v případě performativních umění) a nakonec dodnes velmi diskutovaný problém autenticity uměleckého díla. Lucie Otradovcová pracuje se zdrojovými texty na odpovídající úrovni a celý text bakalářské práce je přehledně a systematicky členěn, přesto bych v určitých případech jako čtenář ocenil výstup na vyšší rovinu obecnosti tam, kde je k tomu, takřikajíc, už jen malý krůček (jako v uvedených případech). Ať tak, či onak, pro autorku se zde otevírají možnosti pro další rozšíření zajímavé a zajímavě zpracované problematiky. Gramaticky a stylisticky je text bakalářské práce na náležitě úrovni, až na občasné překlepy a potíže se skloňováním některých složitějších jmen.

Vzhledem k výše řečenému doporučuji bakalářskou práci Lucie Otradovcové k obhajobě a v případě uspokojivé obhajoby navrhuji hodnocení stupněm **výborně**.

Navrhovaná klasifikace:

výborně

.....
podpis vedoucího/oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 5. 6. 2019

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------